

www.wikimar.eu

**Polowanie na pracę:
Jak szukać dobrej pracy, używać swoich atutów
i zjednać sobie pracodawców**

UWAGA: Ta publikacja udostępniana jest na licencji "Creative Commons". Możesz ją bezpłatnie udostępniać i kopiować w niezmienionej postaci. Aby zapoznać się ze szczegółami licencji, odwiedź stronę: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/pl/>

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP.....	2
2.	SZUKANIE PRACY.....	4
3.	WYSYŁANIE DOKUMENTÓW.....	7
4.	ROZMOWA O PRACĘ.....	9
5.	LINKI DO CIEKAWYCH STRON.....	11

Publikacja ta została stworzona przez Zespół Ekspertów Językowych Wikimar. Zajmujemy się tłumaczeniami (POL-ANG-POL), nauczaniem języka angielskiego, redakcją i edycją tekstu. Jeśli potrzebna Ci pomoc z angielskim – czy jesteś w Polsce, czy gdziekolwiek indziej – skontaktuj się z nami. Razem damy radę.

Zajrzyj na naszą stronę: <http://www.wikimar.eu>

Poczytaj naszego bloga: <http://wikimar.blox.pl>

Życzymy Ci powodzenia!

Wiktor i Marta

1. Wstęp

Ta publikacja powstała, by pomóc szukającym pracy za granicą na własną rękę. Stanowi dodatek do pakietu "Angielskie CV i list motywacyjny", oferowanego przez nasz zespół. Chcieliśmy podzielić się z naszymi klientami kilkoma uwagami, które mogą pomóc w samodzielnym poszukiwaniu pracy.

Zanim zaczniemy, chcielibyśmy wyjaśnić jedną rzecz: nie jesteśmy wszechmocni ani wszytkowiedzący. Nasze pierwsze poszukiwania pracy za granicą były chaotyczne, nieprzemyślane i zakończone klęską. Do dzisiaj kiwamy z politowaniem głową, wspominając tamte dni. Zawarte tutaj porady nie są zatem stuprocentowo skuteczne, nie gwarantują znalezienia pracy. Korzystasz z tego e-booka na własną odpowiedzialność!

Nasze pierwsze spostrzeżenia będą dość ogólnikowe: dotyczą kilku mitów, które narosły wokół tematu poszukiwania pracy za granicą. Przeczytaj je teraz, i zastanów się, czy rzeczywiście są prawdziwe w każdym przypadku?

1. **"Tam jest praca dla każdego, na pewno mi się uda"**

BŁĄD. Pracy może faktycznie jest sporo - szczególnie w miesiącach letnich - ale to nie znaczy, że rynku pracy za granicą nie sposób nasycić. Nie powinien Cię dziwić fakt, że nie potrafisz od razu znaleźć czegoś dla siebie. Nie powinna Cię załamywać jedna czy druga nieudana próba. Przede wszystkim, powinieneś się odpowiednio przygotować (przeczytaj uważnie rozdział 2).

2. **"Język nie jest najważniejszy, jakoś się dogadam"**

Bez znajomości języka może dostaniesz pracę. Może nawet będzie ci odpowiadała. Ale jechanie za granicę, gdy zna się ledwie parę słów w obcym języku, to skazywanie się na nędzny żywot. W najlepszym razie będziesz uzależniony od pomocy lepiej "wygadanych" kolegów i skazany na nieporozumienia, kłopoty, niesnaski i samotność w obcym kraju. A jeśli trafi się ktoś, kto potrafi to samo, a biegle włada językiem...? Cóż, decyzja pracodawcy będzie do przewidzenia.

3. **"Żeby dostać dobrą robotę, trzeba trochę na początku pobajerować"**

"Bajerowanie", zwodzenie pracodawcy, kombinacje...to polska specjalność za granicą. Spotkasz na pewno wielu ludzi, którzy uciekli się do większego czy mniejszego "przekrętu" i ustawili sobie życie dzięki temu. Ale nie pozwól sobie wmówić, że to jedyny sposób na znalezienie dobrej posady. Rozgrywaj swoje karty mądrze, to ty będziesz odpowiadać za wszystko, co zrobisz.

4. **"Pojadę, rozejrzę się, na miejscu coś znajdę"**

Robiąc tak, zaniedbujesz potężne narzędzia poszukiwania pracy, dostępne w Polsce (szczegóły: rozdział 2). Oczywiście, nic nie zastąpi wrażenia, jakie możesz wyrzucić na pracodawcy osobiście. Ale nic nie szkodzi zacząć już tutaj, odpowiednio wcześniej! Może, nie ruszając się z domu, znajdziesz pracę dla siebie - i nie będziesz musiał jechać "w ciemno"?

5. **"Nie jadę. Rynek już się nasycił. Nie ma pracy"**

To taki sam mit, jak zdanie z punktu pierwszego. Znalezienie pracy za granicą jest trudniejsze niż na początku, to fakt. Ale jednocześnie wzrasta szacunek, jakim darzą Polaków zagraniczni pracodawcy - i pojawia się więcej naprawdę dobrych ofert. Pisząc tę publikację, zakładamy, że jesteś człowiekiem ambitnym. Jeśli tak, to cierpliwe i wytrwałe poszukiwania muszą przynieść wymarzone rezultaty!

Zapraszamy cię teraz do lektury drugiego rozdziału. Przedstawimy ci pięć kroków, które mogą zdecydować o sukcesie podczas poszukiwania pracy.

2. Szukanie pracy – pięć podstawowych kroków

1. Wiem, czego chcę

Brzmi banalnie? Na początku pewnie tak. Ale ten pierwszy krok szybko okazuje się najważniejszy. Jeśli któregoś dnia ockniesz się i stwierdzisz, że nienawidzisz swojej pracy, ledwo wążesz koniec z końcem i wszystko jest "bez sensu" - najprawdopodobniej nie przemyślałeś dokładnie swoich oczekiwań.

Dobrze jest znać swoje mocne strony. Dobrze jest też zawczasu przemyśleć te ścieżki, od których będziesz trzymać się z daleka. Wymagania dotyczące poszczególnych zawodów są, na szczęście, bardzo podobne w Polsce i za granicą. Każde ogłoszenie o pracę będzie zawierało (w mniej lub bardziej skróconej postaci) opis takich wymagań. Jeśli nie przeraża cię taki opis, masz szansę. Jeśli nie pasujesz ani trochę - poszukaj czegoś innego. Nie próbuj oszukiwać siebie samego!

2. Zaczynam wcześniej

Dobre, pewne oferty pojawiają się w obiegu wcześniej. Pracodawcy wiedzą zawczasu, że będą potrzebowali pracowników, i potrafią przemyśleć swoją ofertę. Możesz liczyć na w miarę spokojne zatrudnienie, jeśli znajdziesz taką ofertę. I na odwrót: im bliżej "sezonu", tym bardziej pilne, gardłowe i nieprzemyślane sytuacje pojawiają się w ogłoszeniach. Pracodawca może przyjąć cię wtedy od razu, ale spora jest szansa pracowania "na wariackich papierach". Szukając wcześniej - czasem już na rok przed planowanym rozpoczęciem pracy! - możesz spokojnie zorientować się w zawiłościach tego procesu. Jeśli nawet nie pojawią się ciekawe oferty - będziesz gotowy, gdy nastąpi ich wysyp. Ta gotowość i doświadczenie będą twoją przewagą nad innymi.

"Wcześniej" oznacza tu także porę dnia. Jeśli zabierzesz się za poszukiwania w Internecie około południa, może się okazać, że do twojego wypatrzonego pracodawcy spłynęło już parę wiadomości, i że ktoś ubiegł cię tylko dlatego, że zaczął wcześniej rano!

3. Nie poddaję się

Na pewno znasz podobne historie: ktoś z rozgoryczeniem wspomina swoje nieudane poszukiwania, po czym okazuje się, że zniechęcił się po trzeciej - czwartej próbie. Takie podejście jest nieżyciowe, szkodliwe i skazane na porażkę. Cierpliwość i

upór, połączone z odpowiednim podejściem, pozwolą ci zyskać więcej, niż sądzisz.

Nie traktuj odmowy - lub braku odpowiedzi - jako porażki. Pora uświadomić sobie to, co decyduje o sukcesie: **w tym procesie nie ma porażek, są tylko kolejne lekcje.** Jeśli nie udało ci się tym razem, przemyśl swoje postępowanie. Co możesz zrobić lepiej? Jak możesz usprawnić każdy krok? Czy jest coś, czego jeszcze nie próbowałaś? A może należy z czegoś zrezygnować?

Im więcej negatywnych odpowiedzi, im więcej zamkniętych przed nosem drzwi, tym większym "wyjadaczem" możesz się stać. Jeśli będzie zniechęcać cię każdy taki incydent, nie będziesz miał łatwego życia. Ale gdy tylko zaczniesz wyciągać z nich konstruktywne wnioski - wejdiesz na właściwą drogę.

4. Moi przyjaciele są ze mną

Dobrze jest mieć znajomych. Mogą poręczyć za ciebie przyszłemu pracodawcy, wskazać odpowiednie miejsca, służyć poradą. Mają doświadczenie, którego tobie czasem bardzo brakuje. Wiedzą - i uważają za oczywiste - to, czego tobie przyjdzie się dopiero nauczyć (czasem na własnych błędach).

Nie bój się pytać. W najgorszym przypadku - ktoś będzie zmuszony ci odmówić. Pytaj swoich przyjaciół, znajomych, krewnych - przedstawiaj się grzecznie, mów, skąd dowiedziałaś się o nich, i pytaj. Referencje dla przyszłych pracodawców dobrze jest uzyskać od kogoś, kto za granicą spędził już sporo czasu - będzie bardziej godny zaufania, i łatwiej mu będzie porozumieć się telefonicznie.

Nieocenioną pomocą mogą okazać się fora internetowe. Tutaj podstawowa zasada brzmi: najpierw szukaj, potem pytaj. Jest szansa, że odpowiedź na twoje pytanie już padła na tym forum - nie zaszkodzi je przeszukać. Dopiero gdy uznasz, że twoje pytanie nie zostało jeszcze zadane, wypada spytać (w odpowiedniej kategorii czy wątku - niegrzecznie jest "zaśmiecać" forum, pisząc byle gdzie).

Jeśli ci się uda, pamiętaj o swoich trudnych początkach: słuzenie radą "żółtodziobom" najczęściej nic nie kosztuje, a spełniasz dobry uczynek :)

5. Na poważnie, na całego

Wyobraź sobie: postanawiasz szukać pracy za granicą. Wysyłasz swoje dokumenty w parę miejsc. Po tygodniu zapominasz, masz inne pomysły...nagle przychodzi odpowiedź. Chcą ci dać pracę! Wszystko jest pięknie - aż nagle okazuje się, że nie masz

biletu lotniczego, paszport wypadaloby odnowic, i niezbyt dobrze orientujesz sie, kim w zasadzie jest twój pracodawca...?

Chcesz pracować za granicą. To odpowiedzialne i poważne przedsięwzięcie. Warto przygotować się do niego i potraktować je poważnie. Poszukiwanie pracy "na pół gwizdka" prowadzi do nieprzemyślanych decyzji, niekorzystnego wrażenia na pracodawcy (jeśli nie jesteś gotowy odpowiedzieć na jego ofertę), i w rezultacie - skazuje cię na mierność.

Staraj się zawsze przygotować na sukces. Dowiedz się czegoś o miejscu, w którym zamierzasz pracować. Przygotuj się na ewentualną rozmowę kwalifikacyjną (osobiście, telefonicznie lub np. przez Skype). Odbieraj i odpowiadaj na e-maile. I przede wszystkim: bądź konsekwentny! Kręcąc i zmieniając zdanie psujesz reputację sobie i innym szukającym pracy za granicą.

Gdy znajdziesz już ofertę, która cię interesuje, pora na wysłanie kompletu dokumentów. W następnym rozdziale omawiamy zasady, którymi rządzi się ten proces, i podpowiadamy, jak przebrnąć przez "papierkową robotę" z gracją i z dobrym skutkiem.

3. Wysyłanie dokumentów

Ta publikacja to dodatek do twojego osobistego CV i napisanego specjalnie dla ciebie listu motywacyjnego (jeśli dostałeś tę publikację od znajomego i chciałbyś zamówić spersonalizowane CV dla siebie, zajrzyj na naszą stronę: <http://www.wikimar.eu>). Te dwa dokumenty powinny znacznie ułatwić poszukiwanie pracy. Dobrze jednak wiedzieć, jak się nimi posługiwać, by zwiększyć swoje szanse.

1. Dokonaj zmian w liście motywacyjnym. Każdy pisany przez nas list jest inny, a jednocześnie staramy się, by przydał się w większości sytuacji. Potrzebna jest jednak twoja inicjatywa! List motywacyjny jest tak skonstruowany, byś mogła wpisać w treść dokumentu pozycję o którą się ubiegasz, numer ogłoszenia i publikację lub miejsce, gdzie znalazłaś ogłoszenie. Nie zapomnij również o wpisaniu odpowiednich formuł rozpoczynających i kończących list.

2. Poznaj dokładne dane odbiorcy. Wysyłanie swoich dokumentów pod właściwy adres sprawi, że nie będą one krążyć po firmie w poszukiwaniu odpowiedniej osoby. A jeśli będziesz w stanie użyć imienia i nazwiska osoby odpowiedzialnej za rekrutację, zwiększysz swoje szanse na rozmowę o pracę. Łatwiej ci też będzie kontaktować się z tą firmą w przyszłości.

3. Zadbaj o dobre wrażenie. Nie musisz używać najdroższego papieru w mieście! Wystarczy czysta, biała kartka. Upewnij się jednak, że wszystko jest czytelne, a we wstawionych przez siebie elementach nie ma "literówek". Zabrudzone kserokopie, papier w linie i pomięte egzemplarze wyrzucić od razu. Możesz podpisać i zaadresować swoją przesyłkę ręcznie - taki osobisty gest na pewno nie zaszkodzi.

4. Wysyłaj nawet "w ciemno". Nawet jeśli nie odpowiadasz na żadne konkretne ogłoszenie, możesz wysłać CV i list motywacyjny do firmy, w której chcesz pracować. W większości przypadków CV są przechowywane, i jeśli zwolni się interesująca cię osoba, pracodawca może się do ciebie odezwać. Ważną rzeczą jest więc pozostawienie swoich danych kontaktowych w liście motywacyjnym i CV.

5. Nie wysyłaj, gdy jest formularz. Popularną formą rekrutacji za granicą jest również formularz zgłoszeniowy. Pełni on funkcję uproszczonego, schematycznego CV: podajesz na nim swoje dane osobowe i kontaktowe, udzielasz informacji o swoim doświadczeniu zawodowym i wpisujesz dane osób, które mogą dostarczyć referencje. Wysyłanie CV i listu motywacyjnego nie jest wtedy konieczne, ale upewnij się, czy istnieje taka możliwość. Jeśli tak, wykorzystaj ją!

Oto parę wskazówek, które pomogą ci przebrnąć przez formularze zgłoszeniowe:

- Przeczytaj uważnie formularz, zanim go wypełnisz. Upewnij się, że zrozumiałeś wszystkie pytania.
- Jeśli to możliwe, zrób parę kopii formularza. Poćwicz "na brudno" swoje odpowiedzi.
- Pisz wyraźnie, czytelnie, czarnym długopisem (łatwiej i wyraźniej go skserować).
- Zapomnij o "laniu wody" i efektownych frazesach: pisz krótko i na temat.
- Postaraj się o referencje od osób mieszkających w tym samym kraju, mówiących językiem pracodawcy.

Jeśli wszystko pójdzie naładzie (a wierzymy, że tak będzie), jakiś czas po wysłaniu dokumentów będziesz zaproszony na rozmowę o pracę. To ważne i dosyć specyficzne wydarzenie. Następny rozdział poświęciliśmy właśnie rozmowie o pracę: poznasz dzięki niemu kilka technik, które mogą dać ci przewagę nad innymi kandydatami.

4. Rozmowa o pracę

Mamy dla ciebie dobre i złe wieści. Dobre wieści są takie, że jeśli czeka cię rozmowa o pracę, to znaczy, że twoja kandydatura jest bardzo poważnie rozpatrywana przez pracodawcę. Wielu osobom nie udało się dotrzeć do tego etapu - ty tego dokonałeś! Złe wieści to fakt, że każda rozmowa z potencjalnym pracodawcą łączy się ze sporą dawką stresu. Możesz być idealnym kandydatem na jakieś stanowisko - ale jeśli nie będziesz potrafił tego dowieść osobiście, pracę dostanie ktoś, kto lepiej przebrnął przez rozmowę. Nie pozwól na to! Przeczytaj uważnie ten rozdział, a dowiesz się, jak odnieść sukces w rozmowie o pracę.

1. Poćwicz w domu. Dużym błędem jest wybieranie się do przyszłego pracodawcy bez przygotowania. Im więcej czasu spędzisz ćwicząc swoje zachowanie przed tym ważnym wydarzeniem, tym bardziej będziesz w stanie oswoić się ze stresem. Ubierz się więc odpowiednio, usiądź przed lustrem i wyobraź sobie, że pracodawca zadaje ci któreś z "oczywistych" pytań: Dlaczego chcesz u nas pracować? dlaczego uważasz, że nadajesz się na to stanowisko? Ćwicz wymowę, postawę i mimikę. Lustro pozwala ci dojrzeć niedociągnięcia, o których istnieniu być może nie wiedziałeś.

2. Zbierz wiadomości. Postaraj się dowiedzieć jak najwięcej o firmie, w której zamierzasz pracować. Odwiedź ich stronę internetową i zapoznaj się z ich historią, specjalnościami, ważnymi klientami itp. Jeśli uda ci się wykorzystać te informacje podczas spotkania, pracodawca zobaczy, że zależy ci na stanowisku. Postaraj się również poznać nazwiska osób, z którymi się spotykasz - i użyj ich w rozmowie.

3. Zrób dobre pierwsze wrażenie. Przede wszystkim - nie spóźnij się: to skreśla cię już na samym początku. Wchodząc do pokoju, rozejrzyj się dookoła pewnym, spokojnym wzrokiem. Podaj rękę na przywitanie, popatrz w oczy, uśmiechnij się. Dobrze jest poćwiczyć takie wejścia ze znajomymi: jeśli rozegrasz właściwie pierwsze parę sekund, zyskujesz mnóstwo w oczach pracodawcy.

4. Rozmawiaj. Twoje wypowiedzi w trakcie rozmowy są istotne, ale nie zapominaj też o "przekazie pozawerbalnym". Kontakt wzrokowy to podstawa. Jeśli postarasz się patrzeć rozmówcy w oczy, będzie to oznaką szczerości z twojej strony. Skutecznym, ale mało znanym sposobem na "dostrojenie się" do rozmówcy jest dyskretne naśladowanie jego gestów: jeśli twój rozmówca pochyla się do przodu, zrób to samo. Jeśli się uśmiecha, postaraj się również uśmiechnąć. To pozwoli na szybkie i skuteczne nawiązanie porozumienia.

5. Pytaj. Podczas zbierania wiadomości o firmie na pewno przyjdą ci do głowy pytania, które mógłbyś zadać przyszłemu pracodawcy. Zapisuj je. Zadawanie pytań podczas rozmowy nie jest nietaktem: wprost przeciwnie, dowodzi to twojego zainteresowania. Powinieneś również zapytać, jeśli masz jakieś wątpliwości związane z warunkami pracy.

Mamy nadzieję, że wskazówki zawarte w tej publikacji przydały ci się. Szukanie pracy za granicą wcale nie jest trudne: najważniejsze to wiara w siebie i dobre przygotowanie.

W ostatnim rozdziale znajdziesz linki do kilku stron internetowych, które mogą okazać się pomocne w poszukiwaniu pracy. Jeśli znasz stronę, która powinna się znaleźć w tym spisie, koniecznie daj nam znać.

Jeszcze raz życzymy ci powodzenia!

5. Linki

Internet to potężne narzędzie poszukiwania pracy. Linki, które tu znajdziesz, to nasza "lista przebojów" - czyli serwisy oficjalne, podstawowe i najbardziej przydatne. Zachęcamy cię do poszukiwań na własną rękę – i do dzielenia się z nami, jeśli znajdziesz coś naprawdę interesującego.

● Wielka Brytania

<http://www.workingintheuk.gov.uk> - Strona poświęcona formalnym aspektom pracy w Wielkiej Brytanii. Koniecznie sprawdź, jakie formalności musisz spełnić, by pracować legalnie.

<http://www.jobcentreplus.gov.uk> - Porady, informacje i wyszukiwarka ofert pracy na terenie UK. Odwiedzaj często.

<http://www.jobsearch.co.uk> - Najpopularniejsza wyszukiwarka ofert pracy w Wielkiej Brytanii.

● Irlandia

<http://www.askireland.com> - Strona, od której warto zacząć poszukiwanie pracy w Irlandii. Podstawowe informacje na temat formalności, warunków pracy i życia w tym kraju.

<http://www.fas.ie> - Serwis irlandzkiego Wydziału Szkolenia i Zatrudnienia. Porady i oferty pracy.

<http://www.irishjobs.ie> - Wyszukiwarka ofert pracy w Irlandii.

● Polska i cały świat

<http://www.gumtree.com> - internetowa tablica ogłoszeń. Oferty pracy z Wielkiej Brytanii i Irlandii.

<http://www.craigslist.org> - kolejna tablica ogłoszeń. Sporo szukania, ale czasami naprawdę warto.

<http://www.wikimar.eu> - tak, to znowu my :) Nasze tłumaczenia i kursy angielskiego mogą ci się przydać - czy będziesz w Polsce, czy już za granicą.

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 2.5 Poland License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/pl/> or send a letter to Creative Commons, 543 Howard Street, 5th Floor, San Francisco, California, 94105, USA.